

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: „ 9 K, „ 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A szegény ember becsülete.

A szegénynek drága kincs a hit, tünni és remélni megtanít: — ezt írta Arany János. Tünni és remélni: mi más lehetne a szegény ember sorsa! Mig más élvezi az életet és fenékgig üríti az örömek habzó kelyhét, a szegény, tünni és remélni, ha el nem vesztette hitét önmagában és az örök igazságban, a mely meghozza a jók jutalmát és a gonoszok büntetését.

De nemcsak a hite drága a szegénynek; drága kincse neki a becsülete is. S a kettő táplálja és fölntartja egymást: a hit edzi a becsületes érzést és a becsület szilárdítja a hitet. Ezek a szegény embernek legbecsesebb és legigazabb javai, a melyeket elidegeníteni tőle nem lehet.

Foszd meg a hitétől és az anarkiába, a züllés örvényébe taszítod. Foszd meg a becsületétől és belekergeted a halálba.

Lapunk tegnapi száma elmond egy megható rendőri krónikát egy szegény kőbányai családról, a mely olyan megkapó példáját adja a szegény ember becsületérzésének, hogy akárhány nagypénzü, nagyállásu, nagyhatalmu ur megirigyelhetné

érte. Egy nagyszámu családról van szó, a melynek fentartója kocsisember. Az egyik kislánya (11 éves) ugy látszik, rossz fát tett a tüzre: elvitt, mondjuk: ellopott egy pár cipőcskét a susztertől. A kis lányt gyerekes hiúsága vagy gondtalan ártatlansága, nem sejtven, hogy bünt követ el, vitte rá a bűnös tette s egy napon az asszony, a gyerekek anyja, csak arra ébredt, hogy a nép hajlandósága és szeretete elfordult tőle, sőt az is megtörtént, hogy az utcán azt kiáltották utána, meg a kis lányára: tolvaj.

E rettentő szóra az asszony sietett kifizetni a cipő árát, érték szerint két korona negyven fillért, azután szaladt az urához a sörgyárba, elpanaszolni az ő nagy szégyenét. A férfi éktelen dühre lobbant, féltette a becsületét és szidta az asszonyt, meg az elvetemedett gyermekét.

A szerencsétlen asszony fölött erre összeomlott a világ. Haza ment azzal a rettentő szándékkal, hogy elemeszi magát és mind a hét gyermekét. A becstelen életnél jobb a halál. Se hallott, se látott mást a boldogtalan, csak a szégyenét, meg a nép haragját, amely

tolvajnak bélyegezte őt és leánykáját.

Marólugot hozatott s megparancsolta gyermekeinek, hogy igyanak belőle. A legnagyobb leány, a bűnös, ivott is s a legkisebbet, egy csecsemőgyermeket, az anyja itatta meg. De a többi gyerek szétszaladt sivalkodva: bennük diadalmaskodott az életosztón, amely az anyjukat is megmentette. Mert mig az asszony vissza akarta terelni gyermekeit a szobába, összefutottak az emberek és megakadályozták a rettentő elhatározás folytatását.

A két gyermek, aki ivott a mérges folyadékából, belsőleg össze-marva, most a halállal vívódik.

Ime: egy megkapó eset, amely a becsület erkölcsi nagyságát hirdeti, oly korban is, amikor oly sokan lenézik az erkölcsöt és a mikor az érzékeny becsületet akárhányan élhettlenségnek és gyámoltalanságnak minősítik.

Módos, rangos embernek és hatalmas embernek is legfőbb ékesége a makulátlan becsület, de a szegény embernek ez az egyetlen java, egyetlen kincse és egyetlen olyan értéke, amely életét széppé, becsessé, nyugodalmassá és boldoggá teheti.

A színész és kritika.

— Tanulmány. —

Írta: Faragó Ödön.

A színésznek nincs egyebe a tehetség-nél. Minden életre való, jó gerincű embernek ez az egyetlen életbiztosítéka, aki ezt megbántja, az halálos ellenségévé válik. Az élettel való harc minden este megismétlődik a fellépéseiben. Ezekkel a fellépésekkel meg van adva az alkalom a színésznek, hogy egy pozíciót elérjen, azt megerősítse, vagy egy még jobbal kicserélje.

Mikor a színész dolgozik a művészetnek áldoz és ezért az olyan színész még a kenyérkeresetben sem lehet igazi, aki játékmásként vagy zene automatát állít a néző elé. Az olyan színész, aki az egyéniséget be tudja állítani — tele erővel ragadja magához a hallgatóságot és a siker tárt karokkal fogadja, biztosítja jelességét.

Azonkívül szüksége van a színésznek egy kitűnő színházi és hogy ugy mondjam tisztultabb életű levegőre, ahol minden egyes alakítása után tisztultan, ujjá születve kerüljön ki. Azért a színésznek sokkal több jóindulatra van szüksége, mint bármely más fajta művésznak. A többi művészet mara-

dandó, a színész-művészete csak esti hangulat, a mely a színházból kijövet el is száll.

Egy-egy olyan sajátos mesterség, a melynek hirdetőjét egészen fogva tartja, elszívja életkedvét, erejét, sőt halálos is lehet az illetőre. Eppen azért érthető, hogyha őt gáncsolás, kisebbités éri, egyrészt oly könnyen megsérthető — más oldalról azonban épp oly fogékony is és könnyen tul teszi magát, szinte könnyelműséggel a dicsérrel szemben. Természetesen ugy emelkedik az öröm vagy a bosszankodás, a hogy a kritika befolyással van a tehetségre.

Egy érdemes lap megtámadása ellen még a művész nagyságok sem maradhatnak közömbösen, hisz az igazi siker, a tetszésnek rögtön kifejezése mindennapi kenyere a színésznek, — éppen azért a muló, utó dicsőségre nem alkalmas a színész produktója. Vagy rögtön, vagy soha! Mint ahogy egy színész fotografus nem lehet, épp ugy nem lehet alap nélkül annak a kvalitásait mérlegelni, viszont épp azért nem lehet a művészet és művész-mesterség egy absztrakt fogalom. Csak objektív, csak érdektelen szemlélődés.

A modern színművészetnek realitással kell élnie; megvilágítani az igazságot.

A színész művészete ma már erős kifejezése egy egész élet lényegének, hatható-sabb érdekeltje az igaznak, őszinte rajza egyes embereknek, — nem csupa gitár és águlás, — értékelése, megvilágítása az embernek, akár szép, akár jó, akár undorító. A művészet maga is egy darab élet: bele-markol, szikrát gyújt és éget. Nem reprezentál és vitázik az erkölcsi rugók mintájára, hanem cselekvő is, tényleges harcot viv — csapatot képez. Nem szabad a színész előadóknak Madonnát s Rafaelt játszani — mert az igen sokszor hazug, alkönyeket csal.

A művészet birodalmában örökös a harc, nem dacból, hanem az emberi ideál, a valóság pallosával csatázik.

És ez vezet bennünket a kritikushoz. A mi viszonyaink, sajnos, nem olyanok, hogy általában ideálisabb szemmel nézhetnénk a kritikusainkat. Egy kritikus pedig több egy bálitudo-sítónál, sőt több mint egy egyszerű referens. A színházi kritikus olyan, mint egy hadvezér, aki föl van szerelve előre megcsinált tervvel, fegyverrel, amit csak akkor kell egy füttykössel fölcserélni, ha arra igazán szüksége van. Oktalanul a levegőbe handabandázni s fájó utéseket

Már megkezdődött

a karácsonyi vásár a

DEBRECZEN, Piacz utca 47. sz. a Dréher sörosarnok kapuja mellett (az „Eunke“ kávéházzal szemben.)

Gerő áruházában

Az összes téli férfi és gyermek ruhák mélyen leszállított árban eladatnak.

Csak látszatra csillogó az a mondás, hogy „gazdag ember: arany ember, szegény ember: komiszer ember”. Ez nem igaz. Mert csak az az arany ember, akinek arany szive van. S olyan gazdag ember, aki komiszerul szerezte vagyonyát s olyan hatalmas urak, akik becsület nélkül hordják fenn a fejüket, soha sem érhetnek föl ahhoz a méltóságos benső nyugalomhoz, amelyet a szegény embernek ad az ő puritán becsülete.

Magyar cimer használati iparcikkeken.

A kereskedelemügyi miniszter kiadott leiratában közli, — hogy a miniszterelnökkel egyetértően szabályozta a magyar cimernek iparcikkeken való alkalmazása körüli eljárást és kimondta, hogy ezentul az 1883. évi XVIII. t.-cikknek megfelelően csak akkor kell kormányhatósági engedélyt kérni a magyar cimernek iparcikkeken való alkalmazásához, ha azt az érdekelt iparos vagy kereskedő személyével, vagy cégével alkalmazza és az egyén, vagy cég minőségének jelzésére szolgál.

Ha ellenben valaki a cimert magát készíti, vagy árusítja, vagy pedig a cimer pusztá ékítményt képez valamely árucikken, minden vonatkozás nélkül, az előállító, vagy előrusító személyére vagy cégére, ez nem tekintetik az 1883. évi XVIII. t.-c. szerint minősülő cimernak használatnak és ezért ehhez engedély sem szükséges.

Mint hogy azonban a magyar cimer alkalmazása az illető iparcikk magyar származására utal, ezt csak magyar eredetű iparcikkeken lehet alkalmazni és aki a cimert idegen eredetű tárgyakon alkalmazza, az ipartörvény 58. §-ába ütköző kihágást követ el, melyet az iparhatóságok hivatalból kötelesek szigorúan megtorolni.

A magyar ipar védelmére nézve érté-

mérni személyes okoknál fogva — nem okos emberhez illő.

A kritikusnak meg kell ismernie a színészeit, azoknak jó, rossz oldalait, ambícióit, vágyait, mint a hogy a paraszt ismeri az időjárás szeszélyeit, mint a hogy a paraszt ragaszkodik a föld rögéhez. A kritikusnak egy földadata van: színészszel, szerzővel, közönséggel, jó baráttal, hízkelkedővel igazságosnak lenni. Az értelmetlenséget ostorozni, a mely a legkárosabb a művészetre. Kertésznek kell lennie, a ki a gyomot kipusztítsa; a gyümölcsfákat az élősdiéktől megszabadítani, a lusta hajtást, a mely nem való a meleg-házba, letörni. Komolyságtól és értelemről legyen áthatva, a mi munkánkat megbecsülő, értékesítő kritikus, a hivatása nem könnyű, háládatlan, de legmagasabb fogalomban kell élnie, a ki távol álljon az apró színházi eseményektől.

Mint a hogy az igazság vezeti a kritikust, ez vezesse a színészt is. Ezzel az egy fogyverrel legyőzi a legerősebb hadvezért, megcáfolhatja a rosszakarókat s némává teheti őket.

Igazság a papíron, igazság a színpadon!!

kes határozat ez, mert a közönség a magyar koronát az iparcikke magyar eredetének kifejezéséül fogja tekinteni és amennyiben a hatóság ellenőrzése megfelelő lesz, hatékonyan fogja védeni a cimernak használat a közönséget attól, hogy amint most gyakran előfordul, a magyar gyártmányok helyett egyesek külföldi portékát adnak el a hiszékeny vevőknek.

A politikai helyzet.

Ma, pénteken valamennyi párt tart értekezletet. Politikai körökben nagy várakozással néznek az értekezletek elé s sokat várnak tőlük.

Különösen a szabadelpárt tanácskozása izgatja a fantáziákat. Azt hiszik, hogy Tisza István itt nagy beszédet fog mondani s a jövőről is levonja a sürü fátyolt, ha nem is egészen, legalább részben.

A kormánypárt egyik miniszterséget viselt tagja azt mondotta tegnap tudósítónknak:

— Ezekben az időkben nincsenek kizárva a meglepetések. Ma este is lehet részünk benne . . .

A meglepetés, állítólag, az lenne, hogy nem jövő hét keddjére — a mint tervezték — hanem már most szombatra hívják össze a Házat.

Visszont némelyek azt hiszik, hogy még az utolsó pillanatban is lehetséges a békés megoldás.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Csokonai ünnepély a főiskolában.

Az ev. ref. főiskola főgimnáziumának legörekevőbb egylete, az önképzőkör január hóban Csokonai Vitéz Mihály emlékére ünnepet fog szentelni. Az ünnepet a tisztikar most készíti elő.

Karácsonyi vakáció. Szabályszerű rend a főiskolán, hogy a karácsonyi szünet mindig december 20-án kezdődik meg. Ez idén azonban hétfőre esik 20-ika s így az ekkor esetleg tartandó néhány óra miatt a szombati s vasárnapi napra itt kellene maradnia a vidéki tanulóknak. A jölelkü püspök éppen erre való tekintettel úgy rendelkezett, hogy a mostani karácsonyi szünet kivételesen már 17-én, szombaton déli 12 órakor vegye kezdetét, a főiskola valamennyi tanszakán. Ennél jólesőbb karácsonyi ajándékkal senki nem kedveskedhetik a főiskola kétezer diákjának.

Legáció és elekió. A karácsonyi legáció ügye a főiskolán már teljesen elő van készítve, úgy hogy az elekiót — választást — az ősi módon a jövő héten, f. hó 16-án, pénteken délután, 2 órakor tartják meg. Az elekiót Kövér Árpád főiskolai szenior fogja vezetni.

VIDÉK.

Véres lakodalom.

— Saját tudósítónktól. —

Kifakult, öreg népszínművek parasztrómantikája nem pusztult ki még egészen, legalább arról tanuskodik az a véres, regényes lakodalmi jelenet, a melyről Nagy-Kerekiből irnak nekünk. Egy szépséges, viruló hajadonért vetélkedő legények halálos gyűlöletéből fakadt a tragédia. És úgy ját-

szódott le, mint a hogyan meg vagyon már sokszor írva.

Tóth Imre a lakodalmát ülte. Esztárból hozta a leányt, a falu legszebb leányát, a kiért Hegedüs Lajos is epekedett. Hosszu kocsisorban jött a násznép Esztárból Kerekibe. Az uton azonban már lesben állott Hegedüs Lajos és revolveréből rálőtt Tóth Imrere. A násznép erre Hegedüs Lajost körülfogta s véresre verte. Az esztáriak verekedni kezdtek a kerékekkel. A nagy véres lakodalom aztán azzal végződött, hogy Hegedüs Lajos és Darvas Sándor félholtan maradt az uton.

A lakodalmi verekedésről értesítették a küsszántói csendőrsöt, a honnan Kuvdi István őrsvezető és Marác György csendőr siettek a helyszínére s Hegedüst védelmükbe vették, a kit még akkor is ütlegeltek. Hegedüs testén több lött seb és több súlyos zuzódás van. A sebesülteket beszállították a biharmegyei közokórházba. A csendőrök pedig Tóth Imrét, Tóth Lajost, Tóth Sándort, Tóth Jánost, Kovács Imrét és Tóth Antalt, a kik Hegedüst félholtra verték, letartóztatták.

Zeneszóval a másvilágra.

— Saját tudósítónktól. —

Gligor Sándor aradi papirgyári munkás folytonos pörpatvarban élt a feleségével, a mi végképpen elkeserítette az életét és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Ma délelőtt akarta végrehajtani a tervét s bezárkózott a szobájába, a hol előbb kipróbálta a revolverét.

A próba szomorú eredménnyel járt, mert a szerencsétlen ember keresztül lőtte a tenyerét. Ezután cigányért küldte a feleségét s azt mondta neki, hogy zene mellett kimegy a Csálába, ott elhuzatja az ő nótáját s muzsikaszó közben föbelövi magát. Az asszony megijedt s a helyett, hogy cigányt hívott volna, a rendőrséghez futott, a hol bejelentette az ura szándékát. Mikor aztán a rendőrök kimentek Gligor Sándor házába, az életunt embert mozdulatlanul fekvé találták; valószínűleg a sok ital ártott meg neki s az sugalta hóbortos tervét is.

Felköltötték, majd előállították Berecz Ferenc kihágási bíró elé, a ki közsend elleni kihágás miatt indította meg ellene az eljárást.

Kirabolt vasuti pénztár.

Kecskemét-ről irják: Tegnap a fülöpszállási vonal Helvétia állomás irodáját ismeretlen tettesek feltörték és onnan a kézipénztár 400 korona tartalmát elrabolták. A Wertheim-szekrényt nem birták feltörni. Nagy Elek előjáró észrevette a rablókat és kilőtt az ablakon, de közbelépni nem mert, miután a betörők többen voltak.

Meglepetés az aradi fogházban.

Az aradi törvényszék börtönének rideg esendőjét minap hajnalban éles, átható cseszemő-sírás verte fel. Egy új élet született meg, egy asszony, Osztoics Milánné, zimándujfalusi lakos, egészséges leánygyermeket hozott világra, bizony elég különös és nem éppen irigylendő körülmények között. Osztoics Milánnét könnyű testisértésért két napi elzárásra ítélték s éppen ez idő alatt kellett utólélnie a fátumnak.

Lázadás egy főerdész ellen. Lugos-ról irják: Egy feljelentés következtében tegnap Daempf István kir. főerdész egy erdőőr kíséretében megjelent Ignest községben, hogy megtiltsa a kincstári telkeken való legeltetést. Több paraszt éppen a jószágát legeltette és a főerdész felszólította

Legjobb, legszebb órák és ókszerek nagy választékban csak is

Kurián Gyula

órák és ókszereknél Piac-utca 42 szám kaphatók. Javítások saját személyem által olcsóbban mint bárhol jótállással készíttetnek. **Legnagyobb Inga és Ébresztő óra** rakítár. Ugyanitt egy jó családból való fiu tanulóul felvétetik.

őket, hogy azonnal távozzanak. A felbőszült parasztok fejszével és husángokkal megtámadták a főerdészt, a ki a faluba menekült, a hol a tanító házában rejtőzött el. A parasztok megostromolták a házat és csak a csendőrség közbelépése mentette meg a főerdészt a bajtól. A parasztokat letartóztatták.

A VÁROSHÁZARÓL.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen, decz. 9.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután 3 órakor Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt ülést tart.

Az ülés tárgysorozata a következő lesz:

1. Gyámpénztári pénzközelési és kölcsönzési szabályzat javaslat.
2. Főszámvevőnek jelentése a Dégenfeld-téri óvoda áthelyezésével kapcsolatos telekszerzés tárgyában.
3. Ugyanannak jelentése a Kossuthutcai toronyóra számlapjainak újból festési költsége tárgyában.
4. A zárt sertésvásár berendezési költségeinek 25,000 koronának honnan leendő fedezése.
5. Az Eötvös-alap segély iránti kérvénye.
6. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület és a sárospataki főreáliskolának adomány iránti kérvénye.
7. Fényes György és társainak a régi téglavető telep megvételére tett ajánlata.
8. A magyar védőegyesületnek megkeresése az egyesületbe belépés és „Vidéki fiók” alakítása iránt.
9. Csőke Pálnének segély iránti kérvénye.
10. A guti magfák kihasználási határidejének meghosszabbítása iránti kérelemre vonatkozó erdőmesteri jelentés.
11. Győr városnak megkeresése az általános jövedelmi pótdóról szóló 1883. évi XLVI. t.-c. 13. §-ának a városok által felvett, — de bekebelezve nem levő kölcsönök kamataira leendő kiterjesztése iránti feliratának támogatása iránt.
12. Szepesvármegye közönségének a kormányhoz az alkoholizmus megakadályozására irányuló mozgalom támogatása végett intézett felirata.
13. Győr városnak a házbéradó általánosítása s a községi adónak minden községi lakos és birtokra egyaránt kiterjesztése végett Pénzügyminiszter urhoz intézett felirata.
14. Miskolc városnak a katonai átvonulási, beszállásolási és elfogatózási díjak rendezése tárgyában Belügyminiszter urhoz intézett felirata.
15. Szabolcsvármegyének felirata a katonaságnak tűzoltói teendőkre felhasználhatása iránt.
16. Jásznagykunszolgolnok megyének felirata a körorvosok nyugdíjintézményének rendezése és szervezése iránt.
17. Tolna megyének felirata a szerb kereskedelmi szerződés felmondása tárgyában.
18. Egyéb netán sürgős folyó ügyek.

A városházáról. Körner Adolf városi tanácsos — mint örömmel értesülünk, betegségéből felépült s a mai napon elfoglalja hivatalát. — Tóbi Elek aljegyző megkezdte 30 napra terjedő szabadság idejének eltöltését.

Szentpály Béni ker. orvos ügye. Több ízben említettük már, hogy Szentpály Benő dr. városi kerületi orvos a nyáron 6 heti szabadságot kért és Amerikába utazott. Amerikából kérvényt intézett a polgármesterhez, melyben még 3 havi szabadságot

kér. A közgyűlés a kért szabadságot nem adta meg és utasította a polgármestert, hívja fel Szentpályt, hogy november 1-ig foglalja el állását, ami ha nem történik meg, szüntesse be fizetését is és intézkedjék állásának betöltése iránt. A felhívás elment Szentpályhoz, ki tegnap válaszolt a polgármesternek. Újabb kérvényt mellékel leveléhez, melyben hat havi szabadságot kér, de arról említési sem tesz, visszatér-e egyáltalában Debrecenbe. A tanács ma tartott ülésén foglalkozott dr. Szentpály ügyével. A tanács ragaszkodik a közgyűlés határozatához, a szabadságot nem engedélyezi és megteszi a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy Szentpály Benő dr. ker. orvost állásától fegyelmi uton elmozdítsák. Ennek megtörténte után megteszik az intézkedéseket Szentpály orvosi állásának betöltése iránt.

A gazdasági ismétlő iskola ügye.

A városi tanács még a múlt évben elhatározta, hogy Debrecenben gazdasági ismétlő iskolát létesít. Az iskola felállításának munkálatai már folyamatban vannak és az iskola a tavasszal meg is nyílik. Az iskola tanára Juhász József bemutatta az iskola munkálatainak tervezetét. A tanács ma tartott ülésén a tervezet helyeslőleg tudomásul vette és hasonló célból kiadta a községi iskolaszéknek, egyben intézkedett, hogy az iskola céljaira szükséges pénzt a számvevői hivatal utalványozza ki Juhász Józsefnek.

Az egészségügyi bizottságnak ma kellett volna ülést tartani, de az közbejött körülmények miatt elmaradt. A bizottság valószínűleg holnap, szombaton délután tart ülést, a mikor is határozni fognak az iskolák megnyitását illetőleg is.

A helyi vasut téli menetrendje. A tanács, mint ismeretes, nem hagyta jóvá a helyi vasut téli menetrendjét, hanem azt követelte, hogy a nyári menetrend szerint közlekedjenek a vasutak. A helyi vasut ez ellen a határozat ellen felelkezéssel élt, de a vonatok december 5-ig a nyári menetrend szerint közlekedtek. A hó 5-én azonban a helyi vasut, hivatkozva több kényszerítő okra, bejelentette a tanácsnak, hogy 5-étől az eddigi téli menetrend szerint közlekedtetni a vasutakat. A tanács tegnap tárgyalta az ügyet. Felterjeszti az iratokat a vasuti és hajózási főfelügyelőséghez, mely megállapítja, milyen menetrend szerint közlekedjék a vonat. A tanács felterjesztésében részletesen kifejti az okokat, melyek szükségessé teszik a sürűbb forgalmat és a közönség érdekében követeli a tanács a 15 percenkénti közlekedést.

A siketnéma egyesület gyűlése.

Debrecen, dec. 8.

A siketnémákat gyámolító egyesület igazgató-tanácsa f. hó 6-án a vármegyházán gyűlést tartott. Jelen voltak: Domahidy Elemér főispán elnöke alatt Weszprány Zoltánné, özv. Vargha Ferencné, Bészler Károlyné, dr. Popper Alajosné, dr. Balkányi Miklósné, Weszprány Zoltán vármegyei főjegyző, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Oláh Károly, Bészler Károly, Szabó Kálmán városi tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Komlóssy Artur, Berger Jenő, Kozma László árvaházi igazgató, Reichman Armin, dr. Irinyi István, Füleky Pál egyesületi pénztáros, Konez Akos egyesületi főjegyző, Vetéssy Béla és Gácsér József vezető-tanár.

Az intézet vezető-tanára a folyó ügyekről számol be. Felolvasta egyebek között a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azt a rendeletét, a mely a múlt iskolai év taneredményét bírálta felül s azt minden tekin-

tetben kifogástalannak mondta. Jelentette továbbá, hogy Simonffy Imre kir. tan. nyug. polgármester 200 koronával az intézetnek alapító-tagja lett. Nagy-Károly város évenként 100 koronával, Akos szilágymegyeri község pedig 20 koronával járul az intézet céljaihoz.

Van az intézetnek ez idő szerint három osztályban 38 növendéke, akik közül 29 bentlakó, 9 bejáró. Sajnálattal szól az igazgató-tanács arról, hogy e sok gyermeknek eltartására és nevelésére immár nem elégségesek az önkényes adományok, melyek az utóbbi időben nagyon gyéren folynak be az egyesület pénztárába. Elhatározottat e végből, hogy az áldozatkész emberbarátok figyelmét fokozottabb mértékben fogják felhívni az intézet áldásos működésére. Az intézet két tanára a tél folyamán néhány növendékkel körutra indul s a közeli nagyobb városokban elméleti és gyakorlati előadást fognak tartani a siketnémákról, hogy a hatóságokat és egyeseket alapítványtevésre buzdítsák. A belügyminiszterhez is kérvényt küldenek, hogy a gyermekvédelemről szóló törvények keretében anyagilag segítse az intézetet. Köszönet szavaztatott Pósa Lajos költőnek és feleségének, amiért debreceni mesemondásuk révén 587 koronát juttattak a siketnémáknak, továbbá a Polgári és Kossuth Lajos asztaltársaságnak egy, illetőleg két siketnéma gyermek felruházásáért. A közügyességet fejlesztő egyesületnek, hogy az intézetben berendezet slójd műhelyhez hozzájárult.

Élénk vita támadt az intézet jövő iskolai évi és végleges elhelyezése tárgyában tett előterjesztés felett. Ugy határozta ezt illetőleg, hogy egyelőre, míg az intézeti épület elkészülhet, a várostól a mostaninál alkalmasabb épületet kérnek. Az ügy végleges rendezésére pedig a főispán elnöke alatt kisebb bizottságot küldtek ki, melynek tagjai lettek: Oláh Károly, Aczél Géza, Roncsik Lajos, Komlóssy Artur és Gácsér József. E bizottság fog a várostól alkalmas telket, a közoktatásügyi minisztertől pedig az építéshez szükséges pénzüsszeget kieszaközölni. Végül elhatározták, hogy az intézetnek Debrecenben és Hajdumegyében elhelyezett perselyeit még ez évben felbontják, mert a bennük összegyűlt pénzre az egyesületnek nagy szüksége van. A vezető-tanár javaslatára az intézet növendékeinek karácsonyfát állítanak az idén is és közöttük ajándékokat osztanak szét. E végből a jóságú emberekhez felhívást intéznek.

Igazán kívánatos volna, hogy társadalmunk emberszerető tagjait még inkább áthassa e szerencsétlenek iránt a könyörület és irgalom érzése, mert ha valakik, akkor a siketnémák, az emberiségnek eme büntetlen szenvedői valóban megérdemlik, hogy őket az áldozatkészség szomorú sorsukból kiemelje.

Ime társadalmunk néhány lelkes tagjának kezdeményezésére rövid idő alatt létesült városunkban a siketnémák intézete. Nagy szükség volt rá, második évi működésében már 38 növendéke van és a bekecskőzöknak csak felét vehette fel az idén is, mert anyagi eszközei a segítségre szoruló nagy száma miatt elégtelenek. Debrecenbe a sokféle kulturális intézmény közé épen ideillik az emberszeretnek egy intézete, hogy tanuságot szolgáltatson városunk lakóinak szívbéli jószágáról és fenkölt gondolkodásáról.

SZÍNHÁZ.

Színházi hírek. Sugár Aranka betegségé miatt a mai napra hirdetett „Hajduk hadnagya” című operett előadása elmarad, helyette színre kerül a „Lotti ezredesei” című énekes bohózat. Vasárnap délután Follinus Aurél 3 felvonásos népszínműve,

Kövidinka

**EGY LITER
72 FILLÉR**

**CSANAK JÓZSEF
FÜSZER ÉS CSEMEGE
ÜZLETÉBEN.**

a „Náni“ kerül színre. Vasárnap este lesz a premierje az „Aldozati bárány“ című bohózatnak. A főbb szerepeket Jeszenszkyné Irén, P. Menszáros Margit, Szabó Irma, Rományi Mária, Havasy Szidi, Faragó Ödön, Palágyi Lajos, Csontos Gyula, Iványi Antal és Szilágyi Álladár játsszák.

A kis alamuszi. Előre becsájtjuk, hogy a tegnapi előadással teljes mértékben meglehetően elégedve a közönség, mely pedig e darabot a Tiszay Dezső, Nyilasy Mátyas, Rózsahegy Kálmán stb. által vezetett ensembleben látta a debreceni színpadon legelőször. Sugár Aranka megjelenésében igen fess, játékos, énekben pompás volt. Rózsa Lili ötletesen kedves vikomtja pedig legjobb alakításai közé tartozik. Kacagatók voltak: Krémer Jenő és Faragó Ödön s zajos sikere volt Iványi Antalnak, aki megérdemelt tapsokat kapott. Rományi Mária a második felvonásban nagyon csinosan énekel, de játékában még mindig sok az ideges nyugtalanság. Nem tudjuk azonban, hogy miért állítják be a darab egyik a nélkül is lényegtelen szerepében Csontos Gyulát az operett ensemblebe, mikor van ember e célra elég a szintársulatnál s ennek a feltétlenül tehetséges színésznek egyáltalán nem válik javára az ilyen neki való foglalkoztatás? Sz. Z.

Az emigránsok. Kemechey Jenő, ez a főszyökeres magyar író, a kinek eddigi munkáiban a nemzeti klasszicitás olyan nagy mértékben nyilatkozott meg, ily című darabot ír, mely nagy sikert aratott a fővárosban. Az emigránsok e hó 18-án kerül színre a debreceni színházban.

Boldogság. A vigszínház ez idén nagy sikerű bohózata a Boldogság volt s melynek előadási jogát Makó Lajos is megszerezte. A darab még új év előtt színre fog kerülni a debreceni színházban.

A Színházi Ujság minden előadás szövegét és színlapját, azonkívül a legérdekesebb színházi híreket is közli. Egyes szám ára három krajcár.

UJDONSÁGOK.

Sesztina Lajos magyar nemessége.

Debrecen, dec. 9.

Jelentettük tegnap, hogy a király magyar nemesi rangra emelte Debrecen kereskedővilágának egyik vezető férfiát, Sesztina Lajos nagykereskedőt. A kinevezést a hivatalos lap mai száma hozza, a következő királyi kézirat alakjában:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Sesztina Lajos nagykereskedő, Debrecen szabad királyi város törvényhatósági bizottsága tagjának és törvényes utódainak, a közügyek s a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet díjmentesen adományozom.

Kelt Gödöllőn, 1904. évi december hó 2-án.

Ferencz József s. k.

gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Debrecenben mindenki jól tudja, hogy a kitüntetés érdemes, kitűnő munkássága férfiut ért. Sesztina Lajos törzsökös debreceni családból, 1823-ban született. Kora ifjúságában lépett a kereskedői pályára. Tíz évig külföldön tartózkodott s hazajövén, megnyitotta atyjától örökölt kereskedését. Sokat munkálta e közben a helyi kereskedelem érdekeit. Az István-gőzmalom is ez érdemeket ismerte el akkor, midőn

1876-ban elnökévé választotta. — Ugyanezen évben lett elnöke az Iparbanknak. Husz évig elnöke volt a Zenedének is. Mindezen tiszteiről, tekintettel előrehaladott korára, a legutóbbi időben lemondott. — 1875-ben a kereskedelmi- és iparkamara elnökévé választották meg. E felelősséges tisztségben is 20 évig dolgozott lankadhatatlanul. 1885-ben a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, főleg a kiállítás szervezése körül szerzett közgazdasági érdemeiért.

Kik a nemesi rangot szintén megkapták, három gyermeke van Sesztinának. Jenő fia, társadalmi életünk kitűnő tagja, az üzletet vezető. Leányainak egyike Rickl Antal földbirtokosnak, másika dr. Münnich Aurél orsz. képviselőnek a felesége.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

*** Személyi hírek** Szabó Kálmán iparkamarai elnök Budapestre utazott. — Materny Lajos debreceni ág. cv. esperes-lelkész az egyetemes közgyűlés tanácskozásaira Budapestre utazott.

*** Tanítói kinevezések.** A közoktatásügyi miniszter Bisztrán Antal és Gaál Ferenc okleveles tanítókat a hajdudorogi állami elemi népiskolához rendes tanítókká kinevezte.

*** Dr. Popper Alajos jubileuma.** Dr. Popper Alajos orvost a tegnapi nap folyamán számosan üdvözlötték jubileuma alkalmából. A közel nyolcvan éves öreg ur családi körben tegnap ülte meg ritka jubileumát. Este nagy lakoma volt, melyen a család tagjain kívül helyi kitűnőségeink néhány is részt vett.

*** A debreceni tanári kör** folyó hó 10-én, szombaton d. u. 4 órakor a kollegium kis tanácstermében felolvasó gyűlést tart. A görög nyelv mai tanítása címmel, dr. Besse-nyey Lajos h.-bösszörményi tanár tart felolvasást.

*** A debreceni jótékony nőegylet** f. hó 10-ikén, délután 3 órakor a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart. Tárgy: A városi népkönyha ügye. A választmány megjelenését kéri az elnök.

*** Balogh Géza utóda.** A Balogh Géza halálával megüresedett közjegyzői tisztre a közjegyzői kamara elnöke tegnap írta ki a pályázatot. A közjegyzői állásra hirt szerint a legkomolyabb aspiránsok Szilágyi Imre ügyvéd, a debreceni szabadelvű párt alelnöke és dr. Pallay Béla szilágyosmlyói közjegyző, kiken kívül azonban még számosan fognak pályázni a kitűnően jövedelmező tisztségre.

*** A debreceni kamara és a német kereskedelmi szerződés.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara a legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a német vámszerződés tekintetében felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez. Felterjesztésében rámutat a kamara azon többször hangoztatott igazságára, hogy két ellentétes gazdasági természetű állam közös szerződést egy harmadikkal nem köthet, úgy, hogy e szerződésben kénytelen ne volna valamely fontos érdekét

a másiknak feláldozni. Azok a nehézségek, melyek állat- és terménykivitelünk érdekeinek biztosításánál a jelenlegi szerződéses alkudozásokban mutatkoznak, szintén e természetellenes gazdasági viszony következményei.

*** Halálozás.** Bányai Lászlóné, szül. Balogh Jolán hat heti súlyos betegség, a haldoklók szentségének felvétele után tegnap meghalt. Temetése a róm. kath. egyház szertartása és szokásai szerint holnap, szombaton délután három órakor lesz a Telek-utca 45. számú háztól. A temetést Bihari Károlyné intézete rendezi.

*** Egy derék őrmester kitüntetése.** A király Szilágyi Zoltán, a debreceni m. kir. méntelep katonasztálybeli őrmesterének, egy nőnek a vízbefulástól saját élete veszélyeztetésével véghezvitt megmentése elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

*** Karácsonyi vásár** nyílt meg a helybeli orsz. tanítói árvaház leány épületének egyik termében, a hol a legszebb női kézimunkák potom olesó áron, ugyszintén az árvaházban szervezett kézügyesítő tanfolyamon készített igen szép és izléses famunkák szinte igen olesó áron kaphatók. — Felhívjuk ezen vásárra hölgyközönségünk figyelmét. A kiállítási terem, melyben a vásár tárgyai csoportosítottak, reggel 9 órától esti 6 óráig van nyitva. A tárgyaknak igen nagy választéka kapható itt.

*** Theologusok kirándulása Hódmezővásárhelyre.** — A Hittan-szaki Önképző Társulat előző évek gyakorlatához képest a vidék nagyobb városaiban jótékony célú estélyeket rendez. Ez évben első vidéki estélyét Hódmezővásárhelyen fogja megtartani, január hónap folyamán. Részletes program még nincs megállapítva, de annyi már is bizonyos, hogy Hódmezővásárhelyen délelőtt ünnepi istentisztelet lesz, délután pedig protestáns-estély s végül bált fognak rendezni. A kirándulás elé nagy örömmel néznek a diákok.

*** A jegybank új váltóbíráli.** A debreceni kamara most határozott a kerületébe eső osztrák-magyar bankfiókokhoz kinevezendő váltóbírálok dolgában. A regibb tagok közül ötöt figyelmen kívül kellett hagyni, miért is e váltóbírói helyekre Sesztina Jenő vaskereskedőt és szappangyárost a debreceni fióktintézethez, Szegedy Gyula ügyvéd és Klein Gyula fakeskedőt a máramaroszigeti bankfiókhöz, Horváth Bertalan földbirtokost a sz.-németihez, Szalay János takp. igazgatót a szolnoki bankfiókhöz kívánják megnyerni, illetve kinevezni. A többi váltóbíráli tisztre az eddigi, de sorrend szerint kilépett váltóbírálokat kérték fel ismét.

*** Tea-estély és séta-hangverseny,** mint már hírül adtuk, jövő vasárnap e hó 11-én, esteli 5-7 óra között fog rendeztetni a Bikaszálloda disztermében a helybeli Szent-Erzsébet-egyesület részéről. — A rendező-bizottság ma e tárgyban tartja utolsó ülését, melyben a végleges és részleges megállapodások történnek. Mint halljuk, ezen első tea-estélyen a háziasszonyi tisztséget betölteni sziveskednek: V. Szabó Jánosné elnök, Csanak Józsefné és Wolafka Antalné alelnökök, Baróthy Béláné, Bartók Agostonné, Forgách Károlyné, Dumbrava Lászlóné, dr. Irinyi Istvánné, Hutiray Béláné,

Miskolczy Lajosné, Latinovits Mihályné, Naszády Ivánné, Perczel Dénesné, Potorán Istvánné, Szögyényi Jánosné, dr. Szüts Miklósné, Vidovich Menyhértné urhölgyek, választmányi tagok, kik mellett egy egész kis tábor fiatal szép leány fog szorgalmaskodni a pontos kiszolgálát iránt. Már jeleztük, hogy a belépti-díj teával együtt csak egy korona.

* **Tanítógyűlés.** Értesülésünk szerint a Hajdumegyei Gönczy egyesület évi közgyűlését e hó 29-én tartja meg a kereskedelmi akadémia dísztermében. A gyűlésen két igen érdekes előadás lesz, az egyiket Guttenberg Pál budapesti tanár, az országos kézügyesítő egyesület igazgatója tartja a kézügyesítő oktatás intenzívebbé tételéről és a kérdés nagyságáról. A másik előadásban Simon István helybeli ev. ref. tanító mutatja be kitűnően megekonstruált számológépét, melyet ő a törtek tanításának szemléltetésére nagy ügyességgel szerkesztett meg.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Bordás János r. kath. 5 éves, Weigel Gyula g. kath. 8 hónapos, Barta Zsuzsanna ref. 2 napos.

* **Örökbe fogadott székely gyermekek.** A Székely Társaság egyik nemes akciójának már megvan a nagy sikere, amennyiben Debrecen családjai huszonöt leánykát már örökbe fogadtak, vagy nevelésre elfogadtak. A kis leányok 7—12 évesek s e hó közepén érkeznek meg nevelőszüleikhez Debrecenbe.

* **Ácsok gyűlése.** Az ácsok ipari szakosztálya ülést tartott, melyen az ács-közművesharc dolgában értekeztek. Hir szerint az ácsok újabb akciót indítanak sérelmeik orvosoltatása céljából.

* **Az „István“ gőzmalom szegényebb sorsu munkások gyermekeinek a jótékony-ság folytán beszerzett téli ruházata a Kőrmalmom-utca 7. sz. alatti helyiségében 1904. december 11-én, azaz vasárnap d. u. 8 órakor a bizottság által osztatik ki, mely alkalommal mindazok a nemes szívű adakozók, kik a nevezett jótékony-sághoz hozzájárulni szivesek voltak, fent jelzett időre tisztelettel meghivatnak. A bizottság.**

* **Statiztika az októberi állatforgalomról.** Az Országos Központi Statiztikai Hivatal most megjelent kimutatása szerint október havában a debreceni vásárra hajtottak föl legtöbb állatot, valamennyi fajtaból. Számokban: 2700 lovat, 34,560 juhot és 3960 sertést hajtottak föl a debreceni vásárra.

* **Változások a rendőrségnél.** Értesülésünk szerint a napokban jelentős változás fog beállani a rendőrségnél. Forrásunk szerint Jeney Miklóst, a kit utóbb a főispán rendőrkapitányává nevezett ki, a II. kerülethez helyezik át. A Jeney Miklós helyét dr. Boldizsár Kálmán foglalja el, a kit a polgármester a bűnügyi osztály főnökévé fog kinevezni.

* **Javithatatlan ember.** Vakmerő tolvaj Paulics Béla, aki nem egy könnyen ijed meg holmi csekély akadálytól, mely tervének keresztülvitelében akadályozná. — Erre vall az utóbbi cselekedete is, amikor Lindenfeld Jenő-féle fűszerüzletből akart egy zsák lencsét elszállítani, de mióta másfél évet ült, azóta nincs szerencséje, a dolga balul üt ki. A lencsét sem tudta elszállítani, mert rajtacsípték és bevitték a rendőrségre. Itt még egy gaztette jött nyilvánosságra, melyről eddig senkinek sem volt tudomása. Pár nap-

pal ezelőtt Lusztig Mór Csapó-utcai kereskedőt is meglöpté. Egy tucat cirok seprűt vitt el, mely az üzlet ajtóban volt kitéve. A javithatatlan tolvajt átadják a kir. ügyészségnek.

* **Halálozás.** Néhai Asztalos Józsefné asszony, szül. Hegedüs Zsuzsanna 68 éves korában hosszas és kínos szenvedés után elhunyt. Temetése az ev. ref. egyház szertartása és szokásai szerint lesz ma délután a Hunyadi-utca 13-ik szám alatti gyászházról és a Kistemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai sírkertbe helyezik örök nyugalomra, amely végtessegtételre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk: Asztalos István és neje Varjassy Erzsébet gyermekeivel, Asztalos József és neje Bartha Sára gyermekeivel. Asztalos Ferencz.

* **A krizantim-estélyre,** melyet a polgári jótékony asztaltársaság rendez e hó 10-én, szombaton este, nagyban folynak az előkészületek. Kitűnő műsor meglepetések lesznek. A Dréher-féle éttermek összes helyiségeit e célra felfogják díszíteni.

* **Rosz uton.** Tegnap délelőtt a Vár-utcai iparos-szállóban a rendőrség letartóztatta Brezina János lakatossegédet, a ki Nyiregyházáról szökött ide. Brezina feltörte és kifosztotta a szülei lakásán levő szekrényt, melyből harminc korona készpénzt és két arany gyűrűt vitt el. Eltűnésével a gyanút maga ellen irányította s azonnal táviratilag intézkedett Brezina elfogatása iránt. Brezina János a rendőrségen beismerte bűnét, a lopott tárgyakat előadta. A pénzből hat koronát elköltött, de ennek fedezésére egy revolvert adott elő, melyet a hiányzó pénzből vett. A rossz utra tért ifjút a tegnapi esti vonattal visszakisérték Nyiregyházára.

* **Száj és körömfájás.** Száj és körömfájás miatt az I-ső állategészségi körzetnek zár alá vételét elrendelték, ellenben a lépfene miatt elzárt V-ik kerületet a járvány megszűnté miatt a zár alól feloldották.

* **Véres panaszos** címmel hétfőn megjelent újdonságunk bővebb megvilágításánál szükségét éreztük annak a kijelentésnek, hogy az újdonság keretében foglalt Madai Imre nem azonos Madai Imre debreceni csizmadia-mesterrel. A névazonosság könnyen tévedésbe ejthet egyeseket s nehogy annak tápot adjunk, jelentsük ki, hogy a jelzett Madai Imre nem csizmadia-mester.

* **Hangverseny a Dréher-sörcearnokban.** A helyben állomásozó 39. gyalogezred zenekara vasárnap este változatos műsorral hangversenyt rendez a Dréher-sörcearnokban. A hangverseny alkalmára az intelligens közönség előre lefoglalhat helyeket. Belépti-díj nincs.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sz. Alandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

* **Az angol királynő szálloda fényes éttermében minden este zeneestély.** A zeneestélyeken Rácz Károly és a Magyar Testvérek zenekara fejezték a játszanak.

* **Allandó kiállítás** hasznos karácsonyi ajándékokból, Barthánál.

* **Pénzkölcsönök** jelzőlogra, váltóra, fizetésleltetés mellett, gyorsan kieszaközöl Rácz Béla bank-irodája, Debrecen, Csapó-u. 12. — Többféle magas kamatu tartozásokat olcsó törlesztéses kölcsönre átkonvertál. Csekély díjak csak a kölcsön kieszaközése után fizetendő.

* **Gyenge, görvolykóros, vérszegény, tüdőbajra hajlandó gyermeknek** legjobban ajánlható a **Mihalovits-féle iztelen osukamajola**, melyet, miután sem kellemetlen szaga, sem kellemetlen íze nincsen, szivesen vesznek be a gyermekek. Kapható Mihalovits J. gyógyszerárában, Debrecenben.

* **Dohányzó-készletek,** szivar-asztalok **Borsos Katánál.**

* **Rendkívül olcsón** lehet alkalmas karácsonyi ajándékokat vásárolni a Schwartz-féle pipa-metsző és fényképező cikkek üzletében, a váresházával szemben.

Mindenféle
nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

Ábrányi Kornél emlékezete.

Hangverseny az Ábrányi-szobor javára.

Debrecen, dec. 9.

Debrecen összes dalegyletei s a debreceni Zenede fényes hangversenyt rendeztek tegnap este az Ábrányi Kornél emlékére szobor alapja javára. A Bika dísztermét előkelő közönség töltötte színtől s az emeleti páholyokból is díszes közönség hallgatta a szebbnél-szebb műsorszámokat. A hangverseny erkölcsileg s anyagilag egyként kitűnően sikerült s újabb diadala a Debreceni Dalegylet rendezői talentumának.

A hangverseny műsorát Rácz Károly zenekara nyitotta meg, pompásan adott elő egy gyönyörű nyitányt. Azután Csurka István, a Debreceni Dalegylet érdemes titkára tartott magasbecsű előadást, melyben id. Ábrányi Kornél érdemeit, halhatatlan dicsőségét méltatta. Végigkísérte Ábrányi egész életén, végig azon a több évtizedig tartott, titáni munkásságon, melylyel zenei életünk e kiváló, mondhatni első csillaga a magyar zenét ujjírtéremtette, népszerűsítette s maga is gazdagította. — Az előadásra fölhangzott lelkes tapsvihár után a **Kossuth-dalkör** adta elő Ábrányinak csodaszép Kossuth-dalát, nagyon szépen. **Fábián Margit** urhölgy, a zenede egyik legkitűnőbb növendéke Ridley Eljen-csárdását adta elő hegedűn, viharos hatás mellett. Ezuttal is megcsodálták a kisasszony művészi vonókezelését. Az **Egyetértés** dalegylet nagy hatás mellett adta elő Ábrányinak „Nyári éj” című szerzeményét. Majd **Szűcs Margit** urhölgy, Debrecen egyik legkitűnőbb szavalóművésznője adott elő Ábrányi-költeményt oly művészi módon, a mely még ő nála is meglepetés számba ment. A közönség lélegzet-visszafojtva hallgatta és sokáig tapsolta a szavalónőt. A **Petőfi-dalkör** is Ábrányi-kompozíciót énekelt el, nagy tetszést aratva a hallgatók körében. A legnagyobb sikert mégis **Bognár Matild** kisasszony aratta, ki az Ördög Róbert kegyelmi úriáját énekelte el. Bognár Matildról régóta tudták már Debrecenben, hogy gyönyörű hangja van s szépen énekel; a tegnapi szereplése ám arról győzt meg mindenkit, hogy a kisasszony kész énekművésznővé fejlődött ki, aki biztosan bánik az éneklés legnehezebb eszközeivel is. A közönség perecekig tapsolta, ajnenezte és ujjaztatta **Bognár Matildot**. A zongora I. kíséretet **Jóna Kálmán** ur adta. — A **Munkás-dalegylet** Ábrányinak **Boldog voltam** kezdetű dalát adta elő hatással.

Azután **P. Nagy Zoltán** dalegyleti igaz-

gató, az országos nevű művésztanár adta elő saját szerzésű *Magyar nyitány*-át, mely legsikerültebb s legszebb kompozícióinak egyike. Természetesen valósággal ünnepelték benne nemcsak a zeneszerzőt, hanem a zongoraművészt is, akinél több művészettel kevesen játszanak a billentyűkön. A rendező Debreceni Dalegylet is nagy hatást ért el egy Ábrányi-dal előadásával. Végül az összes dalegyletek adták elő Ábrányi közismert gyönyörű *Bordal*-át. Zenei szempontból, főleg az arányokat tekintve, talán ez volt az est legkiemelkedőbb pontja.

Hangverseny után bemutatták Ábrányi Kornél életnagyságu arcképét is, amelyet a Debreceni Dalegylet Kovács János festőművészszel festetett meg.

A kitünően sikerült képmás, melynek művészi becsé van, mindenkinek nagyon tetszett.

Tizenegy óra után kezdetét vette a táncmulatság, amely a Ráczék pompás muzsikája mellett hajnalig tartott.

Külön konstatáljuk, hogy ez volt Magyarországon az első nagyszabású ünnep, melyet az Ábrányi Kornél emlékeztetének szenteltek.

TÁVIRATOK.

A háboru.

Tokio, dec. 8. A kikötőben horgonyzó orosz hajók ágyúzásai kitünő eredménnyel jártak. A lövések találták a Pobjeda, Pallada és Perezvjed hajókat, a melyek veszedelmesen megsérültek.

Pétervár, dec. 8. Elrendeltek a második Volga-ezred és a Terek-kozákok mozgósítását.

London, dec. 8. A Dogerbank ügynek tárgyalására legközelebb Párisban összeülő bizottságba angol részről kinevezték biztosul sir Baumont altengernagyot, továbbá sir Edvard Foyt mint történelmi tanácsadót, továbbá Hughó Bejone párisi nagykövetségi tanácsost.

Toronto, december 8. (Reuter.) A kanadai angol helyőrség felváltása végett nagy a mozgalom. A Globe azt írja: Az angol kormány ama eljárásának, hogy Kanadát angol adófizetők rovására látja el helyőrséggel, véget kell vetni. Az angol katonaság tisztjeinek tetszik ez a javaslat.

London, december 8. A Morningpost jelenti Cardifból 7-éről: A Kapitán Manzell nevű gőzös engedelmet kapott, hogy saját használatára szenet vegyen fel. A hajónak vízteherrel kell Cardifot elhagynia. Arra a kérdésre, hogy miért nem szabad több szenet fölvennie, mint a mennyi saját használatára szükséges, a külügyminiszterium feleletet nem adott. Oroszország és Japán új szénmegrendelést tett. Angol kereskedők az elmúlt 14 napban mintegy husz gőzöst béreltek közvetlenül japán számlára több mint 120,000 tonna szénnek kínai kikötőkbe való szállítása végett.

London, dec. 8. A Reuter-ügynökség jelenti az orosz keleti hadsereg főhadiszállásáról Senkingen át tegnapi kelettel: A nehéz tüzérség naponta tüzel a Putilovdombról és Lingsinpuból, de Rennekamp tábornok utolsó ütközete óta nem történt összeütközés. Éjjelenként önkéntesek vállalkoznak az ellenséges vonal támadására és japánoktól megszállott házakat robbantanak. Ezek a vállalkozások igen veszedelmesek, de nagyban nyugtalanítják az ellenséget. Rennekamp tábornok ütközeteiben a japánok számszerint kisebbségben voltak. Az oroszok keveset veszítettek, zsákmányoltak sok fegyvert és mintegy 100 japánt fogtak el, kiknek rossz ruházatuk volt és sokat szenvedtek a hidegtől. Az utolsó ütközetben a japánok szokásuk ellenére számos halottat

hagytak a csatatéren. Az orosz hadsereg naponta 200,000 pud élelmiszert fogyaszt, valószínűleg egy hét múlva úgy be lesz fagyva a Hunho, hogy át lehet rajta kelni a vonatcsapatoknak.

A kormány pressziója.

Budapest, dec. 8. Egyik délutáni lap több levelet közöl állami tisztviselőktől, melyben igazolják, hogy igenis a kormány pressziót gyakorol az állami tisztviselőkre, hogy ne merjenek elítélőleg nyilatkozni a kormány eljárásáról.

Szolnokiak Tiszánál.

Budapest, dec. 8. A Szolnokról „megrendelt” bizalom ma végre megnyilatkozott. A szolnoki szabadelvű párt 150 tagból álló küldöttsége fent járt Tiszánál. Többnyire állami tisztviselőkből állott a küldöttség s alig két-három ember képviselte a polgárságot. Kocsin vonultak a miniszterelnöki palotába, a hol Tisza d. u. 4 órakor fogadta őket. Gróf Almássy üdvözölte Tiszát, a ki válaszában kijelentette, hogy terveit minden akadály dacára keresztül akarja vinni. Este bankett volt.

A köztársasági szellem.

Páris, dec. 8. A köztársasági egyesülés tegnap közgyűlésén Ribot elnök beszédet mondott, a melyben kifejtette, hogy a dolgok jelen állása, valamint a most uralkodó szellem nyugtalanítják a most folytatott radikális politika szűkkeblősége miatt, mely az igazi szabadságot nem tudja felfogni és az a célja, hogy a hatalomból előnyöket biztosítson magának olyformán, hogy az ellenfeleket sarokba szorítja és abban a hitben él, hogy az ország erkölcsi egysége abban áll, hogy azt erőszakkal ütik össze, panaszkodik a jelenlegi politikai erkölcsök megszűnésén és a kormánynak szeméretet veti, hogy politikai játékot űz az egyháznak az államtól való elválasztásával, elítéli a kabinet kebelében történt szakadást és megbélyegzi a hadseregben történt bemonadást. A képviselőknek szeméretet hánnya, hogy oly kormányra szavazzanak, amely a házon kívül megrágalmazza őket és klónösen a kormányt rójja meg, hogy meghátrált a szabadság elvével és az olyan megbízottak rendszerét teremtette meg, mely az összes funkcionáriusokat ellenőrzi, a nélkül, hogy bárminemű felelősség terhelné. Szólv eában ama funkcionáriusok lealacsonyítását látja. Kifejti, hogy mit ért igazi köztársasági szellem alatt és követeli, hogy a szellem és a hadsereget védjék meg a bemonadásoktól.

Az iglói népgyűlés.

Igló, dec. 8. Apponyi Albert gr. és báró Bánffy Dezső Lőcsére ment kiszálltak itt s megkoszorúzták a honvédszobrot. A közönség e közben elénekelt a Kossuth-nótát. — Délben tovább utaztak Lőcsére a hol a gyűlés nagyon lelkesen, ünneppélyesen folyt le.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A hajduböszörményi gyilkosság. Z. Fekete Imréné és Fülöp Juliánna szándékos emberölési bűnyügyének főtárgyalását hétfőn kezdi meg az esküdtszék. Negyvennél több tanu van beidézve a tárgyalásra s e tanuvallomások annál fontosabbak, mert nélkülök esetleg tel-

jesen felderítetlenül marad a szövényes bűntett. A főtárgyalás előreláthatóan öt napig fog tartani.

§ Kinevezés. A király dr. Hangel Károly nyiregyházi törvényszéki albirót a nyiregyházi kir. ügyészséghez alügyészszé nevezte ki.

§ Árvay Géza albiró. A király Árvay Gézát, a debreceni ítélőtáblához berendelt bírósági jegyzőt, a debreceni fiatalság egyik legrokonszenvesebb, tagját a szilágycsehi kir. járásbíróhoz albiróvá nevezte ki. Árvay a legfiatalabb albirók egyike és gyors pályafutása csak kitünő képzettségét bizonyítja.

HIREK.

Éjjeli posta.

Rendőrkapitányné asszony.

Hogy az asszonyok önérzete férjük állásával geometriai haladvány szerint nőttön-nő, már olyan régi dolog, mint az emberiség maga. Azok a hölgyek azonban, a kiknek a férjük kardot is csörget az oldalán, egészen különleges módon büszkék. Hát még a rend éber öreinek életpárjai? Rendőrné asszonyommal szinte ki sem bírják a szomszédok. Csak úgy dagad a keble a m. kir. büszkeségtől. A kapitányné pedig valóságos kis Istennek képzeli magát. Pedig...

De hát másutt is csak így van. Brestben szembeötlő módon jutott kifejezésre a rendőrkapitányné tultengő önérzete. A színházban diszlocádás volt éppen és Ribertné asszony, a rendőrkapitány felesége, természetesen páholyában pompázott. Egyszerre megpillantotta a földszinten egy régi haragosát, Berliéz asszonyt s úgy vette észre, hogy az erősen fixirozza őt. Ráívalt egész egyszerűen, hogy takarodjék ki a színházból, majd odaszólt az ott levő rendőrnék, hogy dobja ki, mert különben repül ő is, de a mihasznák sorából.

A rendőr együgyű esze már meg is indult, de a közönség felzudult, a karzat pedig almákkal hajigálta tele őnagyságát. Képzelték, hogy a rendőrkapitányné vulkánikus erupcióját micsoda szemenszedett piszkolódások előzhették meg. De hát lehetett, mert ő a — rendőrkapitányné asszony.

Gyilkosság a főváros határában.

A főváros határában tegnap este gyilkosság történt, melynek tettesét ma reggel már el is fogta a rendőrség Kovács Sándor 36 éves, hajléktalan és foglalkozás nélküli csavargó személyében.

A gyilkosságról a következőket jelenti tudósítónk:

Burkus Károlyné, született Heinzel Zsófiának vendéglője van Rákosfalván, a honnan tegnap délután bejött a fővárosba, hogy itt elvégezze dolgát.

Estefelé hazafelé indult villamoson, a honnan azután gyalog folytatta útját otthona felé. Alig ért elhagyottabb helyre, azt érezte, hogy hátulról megszurták, aztán még több szurást éjtettek rajta.

Összeesett, úgy találták meg, szerecsésére hamarosan arra jöttek, akik hazaszállították és orvosi kezelést alá adták.

Miután a gyanu azonnal Kovács felé irányult, értesítették a gyilkosságról a budapesti főkapitányságot, a detektívek hamarosan ki is nyomozták és letartóztatták Kovácsot, aki bevallotta, hogy bosszúból megakarta ölni Burkusét, mert az nemrég elkergette Simon lester cselédjét, aki nála szolgált és akit lopással gyanúsított. Ez a Simon szeretője Kovácsnak és ő biztatta föl a gyilkosságra.

A rendőrség most Simon Esztert is keresi.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

ÓRIÁSI KÁVÉBEHOZATAL és nagy raktár kávé különlegességekben Ländenfeld J. Jenő nagykereskedésében. Városház-utca.

EZERJ. 30, RIZLING 40, aradvidéki 30, magyar rádi 38 kr., 10 dgr. Csokoládé 10 kr., Merkl Ferencnél Fűvészkert 14.

DISZNÓULÉSHEZ RIZSEK és mindenféle friss darálású fűszerek a legolcsóbban beszerezhetők. Kertész Miklós fűszerüzletében. Csapó-utca és kenyér piac-sarkán.

ZONGORA tanítónő kezdők és haladóknak jutányosan add órát cím a kiadóban.

FEHÉRNEMŰ VARRÓNŐ ruha varráshoz is ért, ajánlkozik házakhoz esetleg gomblyuk-varrást, javítást elvállal. Erzsébet ut 63. sz.

Kereslet.

SCHWEITZER TESTVÉREK cég varrógép és kerékpár áruházában. Ügynökök magas jutalék és fix fizetés mellett rögtöni belépésre felvétetnek.

TANULÓ jó családból való felvétetik. Kertész Miklós fűszerüzletében Csapó utca.

TISZTA, ÜGYES és szorgalmas szobaleányt keresek 15-ére. Cím a kiadóban.

PÉNZTÁRNOKNŐI, vagy elárúsítói állást keresek egy szakképzett nő. Címe a kiadó hivatalba.

Eladás.

ANGOL FAJ VIZSLA eladó. Cegléd-utca 7 sz.

UJ-LÉTÁN 1 és fél hold szálló. nagy kő pincével, cserpes pajtával, bormérők és vendéglősöknek igen alkalmas, jutányosan eladó. Értekezhetni: Vendég-utca 3 szám.

EGY LÁBON álló csimbalom 30 koronáért eladó Kigyó utca 43.

Olcsó tűzifa.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Gutti erdőn Sámson mellett 1 öl tölgyhasáb fát 1.40 cm. magas kirakva 15 kor., 1 öl tölgydorongfát 1.40 cm. magas kirakva 10 kor., öt öl vételnél a szinlát ölenként 14 korért adjuk.

Kiváló tisztelettel
J. Eisler és Testvére.

Szövet maradékok

120 cm. széles szövet 50 kr.
120 cm. széles szövet 85 kr.
120 cm. széles posztó 60 kr.
130 cm. széles cybelin 1.10 kr.

Benyáts Emil

női késimunka és rövidáru üzlete
Debrecen, (Tisza palota.)

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

HORVÁTH ANDRÁS
mázoló-, szoba- és templom-festő
DEBRECEN,

Piac-utca 21-ik szám alatt.

A Dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növeését és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1—2 korona.

1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárban
DEBRECEN, Főtér 31. szám.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék,

egy fénykép utáni életnagyságu kréta rajz. Megrendelhető

Csak 3 frtért,
Harmathy Pál,

antiquáriumban Fűvészkert-utca 14 szám.
Karácsonyi könyvek nagy választékban.

Karácsonyi és újévi ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók

Hegedűs és Sándor

előbb **LÁSZLÓ ALBERT** és **TÁRSA**
könyv- és papírkereskedésében
Kossuth-utca 11. sz.

Régi piac-utcai helyiségünkben feltűnő olcsó árban árusítunk el felmaradt könyveket, képeket és zeneműveket,

Legnagyobb, legválogatottabb áruaktár.

Karácsonyi és újévi ajándékokul

alkalmas szebbnél szebb ajándék tárgyak,

arany-, ezüst ékszerek és a legjobb zsebórák

gyártmányu feltűnő olcsó árban, csakis a

Blau Lipót és Fia utóda

Debrecen, Piac-utca 41- szám alatti

elsőrendű ékszer kereskedésében kaphatók.

Elismert előzékeny kiszolgálás.

Disznóöléshez

a legmegbízhatóbb frissen őrölt fűszerek, hófehér darált só és olcsó Rizskásák kaphatók

Fritsch Károly

fűszeráru üzletében főtér a Btk szállodával szemben.

Még eddig nem létezett!!

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék

Egy valódi horogony járásu rem. óra 36 óráig jár egy felhúzásra világító emall számlappal 3 frt. 80 krajcár, egy kina ezüst lánc 80 kr., egy valódi magyarállású tájték pipa 1 frt. 40 kr. 5 évi jótállással. Mind a három tárgy együtt vére 5 frt. 50 kr. posta költséggel együtt.

Még nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik. Elvem nagy forgalom osekély haszen.

SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR:

KORMOS BÉLA

műrás és ékszerész

BUDAPEST, VII., István-ut 28.

90 Minden 90
óra javítás 90

krajcár.

krajcár.

2 évi jótállás mellett.
Vidéki javítások pontosan eszközöztetnek.